

Bundel – Politieke Avond – Sessie 3 (Raadzaal) van 5 maart 2024

- 1 Opening
- 2 Stoppen oud papier inzameling – zie opname van inspreker bij sessie 1 (Aansluiten publieke afvalinzameling)
 - Voorstel en besluit – Stoppen oud papier inzameling
 - Bijlage Persbericht Gemeente stopt oud papier inzameling via verenigingen in 2025
 - 2024-02-04 Ontvangen agendavragen – J. Lenselink (GL) – Ophalen oud papier
 - 2024-02-13 Antwoord op (vervolg)agendavragen – D. Somsen en H. Boer (D66) – Aansluiten
 - publieke afvalinzameling Stoppen oud papier
 - 2024-03-05 Antwoord op (vervolg)agendavragen – D. Somsen en H. Boer (D66) – Bijlage – Witte
 - vlekken kaart oud papier inzameling
 - 2024-03-05 Antwoord op agendavragen – J. Lenselink (GL) – Stoppen oud papier
 - inzameling
 - Presentatie oud papier inzameling beeldvormende sessie 5 maart 2024
 - Inspreektekst Publieke afvalinzameling – oud papier 5 maart 2024
- 3 Sluiting

Zaaknummer : 856599

Raadsvergadering : 19-03-2024

Onderwerp : Stoppen oud papier inzameling

Collegevergadering : 23-01-2024
 Portefeuillehouder : Wethouder J. van der Noordt
 Steller : Meijer, Marcel, Team Advies en beheer tel. : 0545250289
 openbare ruimte

Te nemen besluit

1. Per 1 januari 2025 stoppen met oud papier inzameling via verenigingen.
2. De Subsidieverordening inzameling oud papier 2007 intrekken per 1 januari 2025.
3. De oud papierinzameling onderbrengen bij de nieuwe inzamelaar van grondstoffen.
4. Tot 2025 de oud papier inzamelende verenigingen financieel tegemoet komen, zodat zij de huidige oud papierinzameling nog tot 2025 willen voortzetten.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

In Berkelland zamelen 26 verenigingen op verschillende wijzen het huishoudelijke oud papier voor ons in. Omdat de papierprijs onder druk staat (erg laag is) en de hoeveelheden oud papier afnemen, hebben verschillende verenigingen aangegeven de huis aan huis oud papierinzameling niet meer onder de huidige condities te willen voortzetten. Ook zien wij dat er nog relatief veel oud papier bij het restafval belandt (omdat in bepaalde gebieden geen oud papier huis aan huis wordt ingezameld). Daarom hebben wij de inzamelwijze van oud papier heroverwogen. Veel andere gemeenten gingen ons hierin voor.

Met dit besluit gaan wij over op een andere wijze van oud papier inzamelen, waarbij de oud papierinzameling op de korte en lange termijn gewaarborgd is en er naar verwachting minder papier bij het restafval belandt.

Argumentatie

1.1 Er is een tekort aan vaste vrijwilligers bij verenigingen waardoor de inzameling via verenigingen in gevaar komt

Een groot aantal verenigingen heeft te maken met een tekort aan vaste vrijwilligers (o.a. door vergrijzing van het ledenbestand). Het inzamelen is een behoorlijke verplichting en kost veel tijd. Daardoor is er minder bereidheid bij verenigingen om oud papier in te zamelen.

1.2 De lage papierprijs en afnemende oud papier hoeveelheid maakt de arbeidsintensieve huis aan huis inzameling steeds minder interessant

De huidige huis aan huis papierinzameling door verenigingen is relatief arbeidsintensief. Bij een goede papierprijs kunnen door inzet van deze (kosteloze) arbeid ook relatief goede inkomsten gegenereerd worden. De oud papierprijs is op dit moment echter erg laag en naar verwachting zal de papierprijs ook in de toekomst relatief laag blijven. Daarbij komt dat ons contract met papierinzamelaar/inkoper Remondis op 1 januari 2025 afloopt. In deze overeenkomst is een garantieprijs voor oud papier opgenomen. Gezien de huidige ontwikkelingen is een garantieprijs bij een nieuwe overeenkomst niet meer van toepassing. Daardoor zullen de papieropbrengsten in de toekomst onder druk blijven staan.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
☐ hamerstuk
☐ besprekstuk
☐ anders, nl

Raadsvergadering
☐ zonder hoofdelijke stemming
☐ met algemene stemmen
☐ stemmen voor, ☐ stemmen tegen
☐ aangenomen
☐ verworpen

1.3. Er zit nog steeds veel oud papier bij het restafval

Met het huidige systeem wordt niet bij alle huishoudens het oud papier huis aan huis opgehaald. In de kernen gebeurt dit wel, in het buitengebied niet. Daardoor gooien veel huishoudens nog oud papier weg via de grijze container.

1.4. Er is begrip bij verenigingen voor dit besluit

We hebben met alle verenigingen gesproken en op een enkele uitzondering na hebben alle verenigingen begrip voor dit besluit. Zij zien ook dat de inkomsten dalen en de huidige wijze van huis aan huisinzameling arbeidsintensief en/of met hoge kosten (inzetten van kraakperswagens) gepaard gaat. Een meer grootschalige en professionele wijze van inzameling is efficiënter en effectiever.

1.5 We moeten de verenigingen tijdig informeren

Door het tijdig intrekken van de subsidieverordening creëren we voorzienbaarheid voor de verenigingen. Ze kunnen zich voorbereiden op eventuele andere activiteiten of maatregelen om inkomsten te genereren. Daarbij staat het hen ook vrij om zelf een papiercontainer in te huren en het papier te verkopen aan een papierinzamelaar in de markt. Dit gaat dan geheel buiten ons om.

2.1. We moeten de oud papier inzameling effectief en efficiënt vormgeven

Dat willen we doen door gebruik te maken van Twente Milieu. Zij kunnen door gebruik te maken van professioneel materieel, vakkennis en schaalgrootte de inzameling efficiënt en effectief vormgeven.

3.1. Verenigingen willen niet voor “niks” de huis aan huisinzameling voortzetten

Wij hebben met de verenigingen gesproken en daaruit kwam naar voren dat zij tot 2025 de huis aan huisinzameling willen voortzetten mits daar voldoende inkomsten tegenover staan. Dat betekent dat wij tot het volgende zijn gekomen:

- Voor de eindafrekening oud papier van 2023 en 2024 van verenigingen met een haalsysteem geven wij deze verenigingen de garantie dat zij minimaal € 3.000,- overhouden aan de huis aan huis inzameling van oud papier. De opbrengst van het ingezamelde oud papier dat gebracht is naar de containers bij de verenigingen staat hier buiten en is ook voor de verenigingen.
- Voor de eindafrekening oud papier van 2023 en 2024 van verenigingen met een brengsysteem handelen wij de eindafrekening op de gebruikelijke manier af en nemen wij bij een negatief resultaat dit resultaat voor onze rekening, zodat het de vereniging geen geld kost.

Met deze financiële toezegging/regeling blijven alle verenigingen het oud papier in 2023 en 2024 inzamelen en levert het hun geld op ondanks een lage opbrengst van oud papier. Zonder deze financiële tegemoetkoming weten we dat minimaal één vereniging op 31 maart 2024 zal stoppen met de huis aan huis oud papier inzameling. Als wij dan deze inzameling op het laatste moment moeten overnemen en een professionele inzamelaar tot 1 januari 2025 moeten inhuren, zal ons dit meer kosten dan de voorgestelde regeling.

Kanttelingen en risico's

Niet van toepassing.

Financiën

De extra kosten voor de eindafrekening 2023 en 2024 zijn nog niet exact bekend. De inschatting is dat de kosten circa € 50.000,- zijn en deze dekken wij uit de egalisatie reserve afval.

VN verdrag rechten van mensen met een beperking

Niet van toepassing.

Communicatie

N.v.t.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Wij zijn en gaan in gesprek met de verenigingen over de afhandeling van de eindafrekening 2023 en 2024.

Planning en evaluatie

Na het besluit van de gemeenteraad gaan wij de oud papier inzameling in 2025 onderbrengen bij een publieke inzamelaar.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

drs. G. Koudijs. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 19-03-2024

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 23-01-2024;

b e s l u i t :

1. Per 1 januari 2025 stoppen met oud papier inzameling via verenigingen.
2. De Subsidieverordening inzameling oud papier 2007 intrekken per 1 januari 2025.
3. De oud papierinzameling onderbrengen bij de nieuwe inzamelaar van grondstoffen.
4. Tot 2025 de oud papier inzamelende verenigingen financieel tegemoet komen, zodat zij de huidige oud papierinzameling nog tot 2025 willen voortzetten.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 19-03-2024

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Stoppen oud papier inzameling

Sommige verenigingen laten inwoners het oud papier brengen naar een container bij de vereniging (brengsysteem). Andere verenigingen halen zelf het papier op (haalsysteem) met eigen materieel of doen dit met behulp van zogenaamde ingehuurd kraakperswagens (vrachtwagens). Ook combinaties komen voor. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden betalen wij de verenigingen een inzamel- en transportvergoeding overeenkomstig de 'subsidieverordening oud papier 2007'.

Wij hebben een overeenkomst voor het inzamelen en verwerken van het oud papier met Remondis. In de overeenkomst is bepaald dat de opbrengst oud papier gebaseerd is op de Marktprijs Oud Papier (kortweg MOP) en dat wij een garantieprijs van € 65 per ton oud papier hebben. Dit is exclusief overslag, sorteerkosten en natransport. De overeenkomst loopt af op 1 januari 2025.

Van de ontvangen verwerkingskosten oud papier betalen wij jaarlijks de verenigingen voor het inzamelen van het oud papier. Als gevolg van een hogere marktprijs van het oud papier kan er geld overblijven. Het extra geld op de papierbegroting keren wij uit aan de verenigingen op basis van een verdeelsleutel (ingezamelde hoeveelheid oud papier).

Op dit moment is het oud papier amper nog iets waard. Voor de eindafrekening 2023 gaat de inzameling van oud papier ons (de inwoner via de afvalstoffenheffing) geld kosten om de verenigingen te kunnen betalen. Dit betekent ook dat er geen extra geld op de papierbegroting is. Het gevolg is dat het inzamelen van oud papier de verenigingen (die gebruik maken van een kraakperswagen) niks oplevert.

Alle verenigingen zijn per mail van 7 november geïnformeerd over de lage opbrengst van het oud papier en de gevolgen voor de eindafrekening. Met een aantal verenigingen zijn gesprekken geweest om duidelijkheid te geven over de situatie. In één geval is aangegeven dat als de inzameling van oud papier de vereniging geen geld oplevert zij per direct stoppen. Wij zitten dan met een groot probleem, omdat wij binnen een dermate korte termijn geen alternatief kunnen regelen.

Met de voorgestelde afhandeling van de eindafrekening 2023 en 2024 houden wij alle verenigingen aan boord en wordt het oud papier op de bekende plekken ingezameld. Vanaf 2025 zorgen wij voor de huis aan huis inzameling, zodat bij alle huishoudens het oud papier wordt opgehaald.

Persbericht

30 januari 2024

College stelt gemeenteraad voor met oud papier inzameling te stoppen via verenigingen vanaf 2025

Het college van B&W doet een voorstel aan de gemeenteraad om te stoppen met de oud papier inzameling via verenigingen per 1 januari 2025. De lage papierprijs en de afnemende hoeveelheid oud papier maken de arbeidsintensieve huis aan huis inzameling steeds minder interessant voor verenigingen. Afvalinzamelaar Twente Milieu is in beeld om vanaf 1 januari 2025 het oud papier op te halen.

Wethouder Hans van der Noordt: “Een aantal verenigingen heeft aangegeven de huidige oud papierinzameling niet meer onder de huidige condities te willen voortzetten. Het is een arbeidsintensieve taak, waar momenteel een laag bedrag tegenover staat. Wij verwachten niet dat dit binnen afzienbare tijd beter wordt. We stellen daarom voor de subsidieverordening oud papier 2007 in te trekken.”

Inzamelaar oud papier

Wanneer de gemeenteraad instemt met het aansluiten bij Twente Milieu, worden zij per 1 januari 2025 mogelijk de hoofdinzamelaar van het oud papier in Berkelland. Nu is het zo dat niet overal in Berkelland oud papier op wordt gehaald. Het is de bedoeling dat straks het oud papier in de hele gemeente wordt opgehaald, ook in het buitengebied. Indien de gemeenteraad kiest voor Twente Milieu, dan spreken wij voor de zomer met hen over de invulling van de oud papier inzameling.

Wethouder Hans van der Noordt: “We nemen dit besluit nu, zodat verenigingen weten waar ze aan toe zijn. We hebben met alle 26 verenigingen gesproken en afgesproken is dat ze dit jaar, met enkele financiële toezeggingen van onze kant, het oud papier nog blijven ophalen. We houden de verenigingen ook op de hoogte van de ontwikkelingen over het ophalen van oud papier in 2025 en verder.”

Noot voor de redactie: Informatie bij Communicatie gemeente Berkelland, T: 0545-250 593.

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Jan Lenselink, GroenLinks

Datum indiening vraag: 04 02 2024

Datum verzending antwoord: Klik of tik om tekst in te voeren.

Commissievergadering van: 13-2-2024

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: ophalen oud papier

Vraag:

In de Tubantia d.d. 12 02 2024 stond een artikel over het voorstel van het college om per 1 1 2025 het ophalen van het oud papier onder te brengen bij een inzamelaar van grondstoffen en niet meer door de verenigingen te laten ophalen.

Het artikel suggereerde dat verenigingen onvoldoende bij dit voorstel waren betrokken. In het raadsvoorstel staat dat er met de verenigingen / organisatie die oud papier ophalen is gesproken.

Vragen:

- Hoeveel bijeenkomsten c.q. gesprekken zijn er gehouden?
- Waren alle verenigingen voor de gesprekken c.q. bijeenkomst(en) uitgenodigd en welke verenigingen waren daadwerkelijk aanwezig?

Antwoord (in te vullen door college):

[Typ hier]

Kan de subsidieverordening die wordt ingetrokken aan de stukken worden toegevoegd?

Vraag:

Antwoord:

[Typ hier]

Indieners: Han Boer, Daan Somsen (D66)

Datum indiening vraag: 9 februari 2024

Datum verzending antwoord: 13 februari 2024

Onderwerp: Aansluiten publieke afvalinzameling & Stoppen oud papier inzameling

Aanstaande dinsdagavond 13 februari staan de onderwerpen 'Aansluiten publieke afvalinzameling' en 'Stoppen oud papier inzameling' op de agenda als beeldvormende sessies. Het college stelt de raad voor de inzameling van het huishoudelijk afval vanaf 1 januari 2025 uit te laten voeren door Twente Milieu en daartoe aandeelhouder te worden van de overheids NV Twente Milieu. Tevens stelt het college voor de oud papier inzameling door verenigingen per 1 januari 2025 te stoppen en dit ook onder te brengen bij Twente Milieu. Om hierin als raad een goed besluit te kunnen nemen ontvangen wij graag uw antwoorden op de volgende vragen.

In het voorstel wordt gevraagd te besluiten bij een publieke dienstverlener voor afvalinzameling aan te sluiten, namelijk Twente Milieu. De argumentatie om voor Twente Milieu te kiezen betreft onder meer de laagste afvalstoffenheffing t.o.v. de andere publieke inzamelaars of de huidige situatie (aanbesteding marktpartij). Belangrijk verschil tussen de huidige wijze van ophalen huishoudelijk afval (aanbesteding marktpartij) en het laten uitvoeren door een publieke dienstverlener zit in de veel hogere overige kosten van de huidige werkwijze. Om een goed vergelijk te maken is het van belang om inzage te hebben in de specificatie van de overige kosten bij de 4 partijen (tabel pagina 3 van het voorstel). Met name specificatie van de overige kosten van de huidige werkwijze is interessant om te kunnen beoordelen in hoeverre deze kosten daadwerkelijk verdwijnen bij het maken van de keuze voor een publieke dienstverlener.

Vraag:

Zou u ons een specificatie van de overige kosten van de vier opties zoals genoemd in de tabel op pagina 3 van het voorstel willen geven?

Antwoord (in te vullen door college):

De drie partijen hanteren een eigen systematiek en berekening van de kosten. Zo kunnen we de overige kosten niet sec met elkaar vergelijken. Wat de één bijvoorbeeld tot overige kosten rekent, rekent de ander tot inzamelkosten en andersom. Het gaat bij deze drie partijen dus om de totaalprijs als we vergelijken. Zo bestaan bij Circulus de overige kosten onder andere uit kosten voor innovatie en advies, communicatie en informatiebeheer, algemene huisvesting en algemene kosten (€ 620.384). Bij Rova bestaan de overige kosten onder andere uit kosten voor infrastructuur (beheer verzamelcontainers en minicontainers), overige diensten, nacalculatie en samenwerking (advies en dividend) (€ 666.521). Bij Twente Milieu bestaan de overige kosten onder andere uit kosten voor beheer minicontainers/verzamelcontainers en databeheer (€ 354.120).

In geval van Berkelland is dit anders. Onder overige kosten zijn bij ons onder andere de kosten voor het uitvoeren van afvaltaken, opstellen van beleid, inkopen van advies, het klantcontactcentrum, het uitzetten/wisselen van containers en afschrijvingskosten opgenomen (€1.182.619). Het overgrote deel van

deze kosten zal bij het overgaan naar een publieke dienstverlener ook echt verdwijnen. Echter een gedeelte van deze kosten zal niet helemaal komen te vervallen (We hebben bijvoorbeeld nog steeds een beleidsmedewerker nodig die voortdurend afstemt met Twente Milieu). Als we, voor een goed vergelijk, deze kosten naar rato opplussen bij de tarieven van de drie publieke dienstverleners dan komt nog steeds Twente Milieu naar voren als het meest voordelig. We moeten daarbij benadrukken dat het tarief voor de gemeente Berkelland in deze tabel is gebaseerd op een aanbesteding uit 2018. Zoals beschreven in het voorstel verwachten wij, op basis van de recente Europese aanbesteding voor de afvalinzameling bij gemeente Oude IJsselstreek (2024) dat een nieuwe aanbesteding voor de gemeente Berkelland aanmerkelijk hoger uit zal vallen. Hierdoor zal het voordeel ten gunste van Twente Milieu ten opzichte van Berkelland nog groter zijn. Dit naast het voordeel dat onze huidige kwetsbaarheid wordt weggenomen door een robuuste, flexibele, bestendige en professionele publieke dienstverlener.

Vraag:

Voor hoelang zijn de tarieven van Twente Milieu vast? Worden deze de komende jaren bijvoorbeeld uitsluitend met de inflatie verhoogd? Hoeveel betalen de andere deelnemende gemeenten? M.a.w. zou geen sprake kunnen zijn van een kortdurend 'lokkertje'?

Antwoord (in te vullen door college):

Het aanbod dat is gedaan door Twente Milieu betreft een offerte op basis van hun kostprijsystematiek. Deze kostprijs is voor alle aandeelhoudende gemeenten gelijk. Er is geen sprake van een lage inschrijving of aanbidding. Ieder product of dienst kent voor alle aandeelhouders dezelfde prijs.

Deze kostprijsstarieven zijn voor drie jaar vast. Iedere drie jaar vindt een herijking plaats van de tarieven. De systematiek van kostprijzen blijft gelijk, er wordt enkel gekeken naar (grote) verschillen. De afgelopen herijking (voorjaar 2023) heeft dit niet tot tariefswijzigingen geleid. De systematiek is in 2020 volledig herzien en wordt als actueel en passend bij de huidige dienstverlening beschouwd, voorlopig valt niet te verwachten dat deze opnieuw wordt bekeken.

De jaarlijkse indexatie is volgens een vaste methodiek die is vastgesteld door de aandeelhoudersvergadering. De voorlopige indexatie wordt in mei met de gemeenten gedeeld en definitief vastgesteld in september. Het aanbod van Twente Milieu betreft prijspeil 2023.

Afvalstoffenheffing is een doelbelasting en moet financieel op nul uitkomen. Het zou dan ook de voorkeur verdienen de eventuele aanschaf van aandelen uit de 'afvalbegroting' te voldoen. De financiële voordelen van de nieuwe aanbieder vloeien immers ook terug naar de betalers van de afvalstoffenheffing.

Vraag:

Waarom kiest u voor de algemene reserve als dekkingsmiddel?

Antwoord:

We kiezen niet voor de algemene reserve als dekkingsmiddel. We dekken de aankoop uit algemene middelen. Zoals in het raadsvoorstel aangegeven, zijn reserves het verschil tussen bezittingen en schulden. Door de aankoop van de aandelen verschuift het ene bezit (in de vorm van geld) naar het andere bezit (in de vorm van aandelen). Het verlies aan rente-inkomsten, omdat het bezit in geld is omgezet in bezit in aandelen, verwerken we in het tarief van de afvalstoffenheffing.

De egaliseringsreserve afval zou ook een rol kunnen spelen. Wij kunnen deze in de begroting 2024 nergens meer vinden.

Vraag:

Is deze niet meer opgenomen? Kunt u ons een actueel inzicht in deze reserve geven?

Antwoord:

Met ingang van de jaarrekening 2022 is de regelgeving gewijzigd. Hierdoor moest de egaliseringsvoorziening afval zoals wij die kenden, omgezet worden in een voorziening. We presenteren de voorzieningen inderdaad niet in de begroting. De stand van de voorziening per 1-1-2023 is € 1.195.000. In 2023 verwachten we op begrotingsbasis € 289.000 aan de voorziening te onttrekken. Bij de jaarrekening 2023 is de nieuwe stand van de voorziening bekend.

Wanneer wij ons bij Circulus of Rova zouden aansluiten zouden wij ons ook moeten inkopen door middel van aandelen.

Vraag:

Wat zou inkopen kosten bij Circulus en ROVA en hoe zit het daar met eventueel uitkeren van dividend in de afgelopen 5 jaren?

Antwoord:

*Het verwerven aandelen Circulus bedraagt € 1.171.237; er was geen dividend uitkering.
Het verwerven aandelen Rova bedraagt € 1.013.291 en de dividend uitkering in 2023 was €120.450.
Het verwerven van aandelen Twente Milieu bedraagt € 1.345.000 en Twente Milieu keert geen dividend uit.
Resultaten vloeien terug in de onderneming, voor bijvoorbeeld investeringen (vergroenen wagenpark) of komen ten gunste van het tarief.*

In ons coalitieakkoord wordt het onderzoeken van een eigen, Berkellandse, ophaaldienst genoemd. Het verzoek tot dit onderzoek is tijdens de beeldvormende sessie over de startnotitie nog eens door ons

herhaald. In het voorstel wordt geconcludeerd dat een eigen ophaaldienst circa 35% duurder zal uitvallen dan de huidige situatie. Deze conclusie wordt getrokken op basis van de inzamelkosten van rest, GFT en PMD. Kosten voor verwerking van overig afval, verwerkingskosten, natransport en overige kosten (zie ook onze bovenstaande vraag over overige kosten en de aanmerkelijke verschillen die hierin bestaan) worden in dit vergelijk niet meegenomen.

Vraag:

Is het voor een eerlijk vergelijk tussen een eigen ophaaldienst en de huidige situatie (en eigenlijk ook die t.o.v. de publieke dienstverleners) niet eerlijker een conclusie te trekken op basis van alle kosten? Dus niet uitsluitend op basis van inzamelkosten van rest, GFT en PMD? Zou u een onderbouwing van het percentage van 35% willen verstrekken?

Antwoord:

De stijging van de kosten van € 524.827 (35%) bestaan voornamelijk uit extra personeel en aanschaf, afschrijving en onderhoud voertuigen. Kosten voor het inzamelen van restafval, GFT en PMD beslaan het overgrote deel van de afvalbegroting en we hebben ons daarom tot deze afvalstromen beperkt. Voor het inzamelen en de opslag van klein chemisch afval zijn bijvoorbeeld speciale voertuigen, specifiek vakkundig personeel en vergunningen nodig, waardoor wij inschatten dat de kosten indien we dit zelf (kleinschalig) zouden doen, veel hoger zouden uitvallen dan uitbesteden aan een grootschalige partij.

De invoering van de PMD container kostte Berkelland destijds circa € 5 ton i.v.m. de aanschaf van de containers.

Vraag:

Hoe gaat Twente Milieu hiermee om?

Antwoord:

Twente Milieu heeft aangeboden de PMD containers tegen marktwaarde over te nemen en vervolgens met een leaseconstructie te werken, dit is verwerkt in het aangeboden tarief.

In het voorstel tot besluit te stoppen met inzameling van oud papier door onze verenigingen wordt ons gevraagd in te stemmen met het ophalen van oud papier door de nieuwe inzamelaar van grondstoffen (lees: Twente Milieu). Een heldere financiële onderbouwing en afweging voor deze keuze ontbreken echter.

Vraag:

Wat zou het ophalen van oud papier door de nieuwe publieke inzamelaar van grondstoffen ons gaan kosten? En wanneer hier geen exacte kosten over bekend zijn: kunt u een indicatie geven op basis van wat andere gemeenten bij Twente Milieu voor het ophalen van oud papier betalen? Wat kost het ons op dit moment om de verenigingen het oud papier op te laten halen? En wat gaat het ons kosten wanneer wij ervoor kiezen het oud papier ook na 2024 door de verenigingen op te laten halen?

Antwoord (in te vullen door college):

Onze aanleiding om te stoppen met de huidige wijze van oud papier inzameling is niet enkel op financiële gronden gebaseerd. Sommige oud papier inzamelaars gaven ons aan niet door te willen gaan op basis van de huidige voorwaarden in de regeling (onvoldoende compensatie van de kosten). Ook bleek het werven van voldoende vrijwilligers voor de oud papierinzamelaars in de toekomst een probleem. Bovendien zagen we dat de veiligheid in sommige gevallen in het geding is en wordt op dit moment het oud papier niet overal huis aan huis opgehaald. Er verdwijnt nog veel oud papier in de grijze container. De overwegingen dat voor ons en inzamelaars de kosten sterk stijgen, de inkomsten (oud papierprijs) dalen, de huidige wijze van inzamelen niet dekkend en veilig is en de huidige wijze van subsidiëren van enkele oud papierinzamelaars via de afvalstoffenheffing eigenlijk niet eerlijk is ten opzichte van andere verenigingen, heeft ons doen inzien dat het huidige systeem van inzamelen van oud papier niet voor de toekomst houdbaar was.

Op basis van zeer recente gesprekken met Twente Milieu blijkt dat de inzamelkosten van oud papier indien dit op een doelmatige en doelgerichte wijze door Twente Milieu wordt gedaan, zonder de inzet van vrijwilligers, goedkoper is dan mét de inzet van vrijwilligers. We gaan er dan wel van uit dat we binnen en buiten de kom oud papier huis aan huis inzamelen op een veilige wijze (en dus geen gebruik meer maken van de wijze van inzamelen met eigen materieel van de vrijwilligers).

Als we deze oud papier inzameling op de hierboven genoemde wijze vormgeven mét de inzet van vrijwilligers (dus op zaterdag papier inzamelen met kraakperswagen ook in het buitengebied) dan zullen de kosten ten opzichte van de huidige wijze van inzamelen meer dan verdubbelen.

Op deze korte termijn kunnen we geen gedetailleerde kostenvergelijking maken.

We gaan nog met de raadswerkgroep en de huidige oud papierinzamelaars verder in gesprek over de verschillende scenario's die er zijn.

Wijkindeling Afval inzameling Berkelland

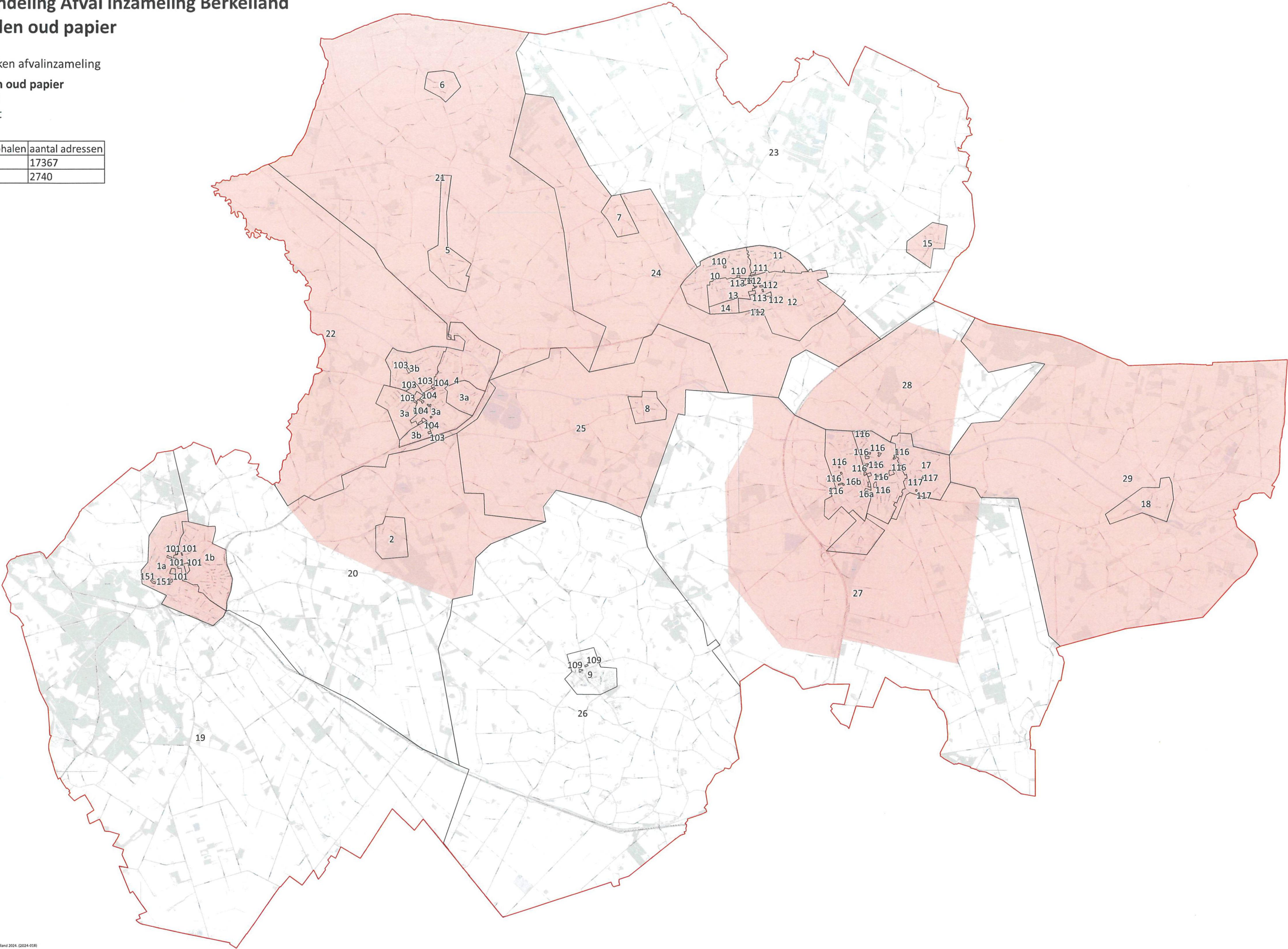
Ophalen oud papier

 wijken afvalinzameling

Ophalen oud papier

- wel
- niet

papier ophalen	aantal adressen
wel	17367
niet	2740

Agendavragen (vragen ter voorbereiding van een vergadering) art. 34

Indiener: Jan Lenselink GroenLinks

Datum indiening vraag: 01 03 2024

Datum verzending antwoord: 05-03-2024

Commissievergadering van: 5-3-2024

Raadsvergadering van: Klik of tik om een datum in te voeren.

Onderwerp: Stoppen oud papier inzameling

Vraag:

In het buitengebied zijn er “witte vlekken”. Daar wordt geen oud papier opgehaald.

In alle kernen wordt dat wel gedaan. Heeft u enige indicatie over het aantal mensen in die kernen dat het oud papier niet aanbiedt (aan de weg zet) en het papier dus mogelijk in de grijze container doet.

Antwoord (in te vullen door college):

Wij hebben hier geen specifieke gegevens over. We weten op basis van de sorteeraanlyse (2022) van het restafval dat er 11 kilogram oud papier per inwoner per jaar in de grijze container zit. Uit ervaringscijfers (bij anderen gemeenten) blijkt dat een regelmatige huis-aan-huisinzameling van oud-papier ervoor zorgt dat het papiergehalte bij het restafval afneemt.

Vraag:

In verschillende buurtgemeenten o.a. in Lochem wordt het papier al enige tijd door een professionele inzamelaar opgehaald. Ook daar werd het inzamelen eerst door verenigingen gedaan. Zijn er voorbeelden op welke manier verenigingen in die gemeenten het gemis aan inkomen hebben opgevangen? Welke activiteiten hebben zij opgepakt en was dat financieel aantrekkelijk?

Antwoord:

Om het gemis aan inkomen uit de oud papier inzameling voor verenigingen te compenseren kan men op zoek gaan naar andere activiteiten (bijvoorbeeld het opzetten van een verlotingen, auto was acties, verkoopacties langs de deur, het helpen bij evenementen en andere acties). Over hoe financieel aantrekkelijk de diverse acties zijn, kunnen wij niets zeggen, omdat wij hier geen inzicht in hebben.

Politieke avond

Oud papier inzameling

5 maart 2024

Wat speelt er bij oud papier?

- Aflopend contract verwerking en inzameling oud papier per 1 januari 2025
- De private markt trekt zich terug uit oud papier inzameling met vrijwilligers. Nieuwe Europese aanbesteding zijn de te maken kosten onzeker (marktverkenning laat hoge kosten en risico's zien)
- Marktprijs oud papier is onstabiel en laag
- Wens voor toekomstbestendige inzameling
- Geen dekkende huis aan huis inzameling (14% niet)
- Gemiddeld nog 11 kilo papier in restafval
- Veiligheid vrijwilligers bij inzameling en bijbehorende aansprakelijkheid

Huidige situatie

Opbrengst per jaar in euro	Aantal verenigingen
-3.000 - 0	2
0 – 2.999	17
3.000 – 5.999	2
6.000 – 8.999	2
9.000 – 11.999	1
12.000 – 14.999	0
> 15.000	1

Beslispunt 3 raadsvoorstel: Compenseren 2023 en 2024 verenigingen met haalsysteem

NB Halen met kraakperswagen levert niets op (€ -3000 tot -228)

Voorgestelde compensatie 2 keer € 35.000 (2023 en 2024)

Besluit is noodzakelijk anders stoppen betreffende verenigingen

Scenario's 2025

1. Huidige situatie kost ons: € 145.000 (60 KPW, 40 afzet, 45 reëel vs garantie)
2. Marktverkenning huidige situatie met actuele tarieven: € 315.000
3. Huis aan huis met Twente Milieu: € 205.000 (met blauwe container)
4. Huis aan huis met vrijwilligers (50%): € 420.000

In alle scenario's zit € 125.000 opbrengst papier, deze is echter marktafhankelijk en kan stijgen en dalen.

Beslispunt 2: De oud papierinzameling onderbrengen bij publieke inzamelaar van grondstoffen.

Het college kiest voor een robuuste en toekomstbestendige inzameling van het oud papier via een publieke inzamelaar.

NB: Het voortzetten van de huidige situatie waarbij wij de oud papier inzameling in de markt zetten (aanbesteden) op basis van het huidige haal- en brengsysteem raden wij af.

Marktverkenning geeft namelijk aan dat het maar zeer de vraag is of er iemand inschrijft. Indien wel, dan zullen de kosten aanzienlijk toenemen en de huidige probleempunten blijven bestaan.

Inzet vrijwilligers

Beslispunt 1: Per 1 januari 2025 stoppen met de huis aan huis oud papier inzameling via verenigingen.

Inzet van vrijwilligers leidt tot verdubbeling van de kosten (zaterdag/inzet begeleiders)

Wij gaan, conform toegezegd, zo snel mogelijk in gesprek met verenigingen over oplossingen vanaf 2025. We komen hierover met een voorstel bij u terug.

Vragen?

Spreekbeurt voor politieke avond 5 maart 2024

Geachte aanwezigen,

Ik wil beginnen met het noemen van het coalitieakkoord dat u nog geen 2 jaren geleden met een ruime meerderheid heeft ondertekend en dat op de openingspagina begint met: Wederzijds vertrouwen! Verderop in het akkoord wordt dat nogmaals verwoord met:

- Geloof in vitale plattelandsgemeente
- Vertrouwen tussen inwoners en gemeente

Ook staat daarin, letterlijk overgenomen:

Iedere inwoner van Berkelland, van jong tot oud, ongeacht inkomen, heeft de mogelijkheid te sporten of zich cultureel te ontwikkelen.

De portefeuillehouder zegt op de D66 site: ik sta voor:

- mekaar versterken middels “noaberplicht” een must
- Vergrijzing en het wegtrekken van de jonge generatie vraagt meer begrip, inzet en samenwerking
- Ik wil proactief denken in mogelijkheden.

Mooie woorden, zoals vaak in verkiezingstijd, maar nu de realiteit die helaas het bovenstaande compleet tegenspreekt.

Wat is er aan de hand?

De portefeuillehouder legt u een voorstel voor om op 19 maart 2024 in te stemmen met een besluit om alle afvalinzameling binnen de gemeente Berkelland te laten verzorgen door Twentemilieu.

- Het is een voorstel met verstrekkende gevolgen maar desondanks is er nauwelijks getalsmatige onderbouwing, behalve dan wat getallen die in het voordeel van Twente milieu uitvallen en verder alleen maar kreten bevat zoals: een voordelige en toekomst-zekere inzameling, lagere kosten, een serieuze partner, efficiënt, vermijden van aanbestedingskosten, maar daar blijft het bij. Daarmee is het sowieso een slecht voorstel.

Bewust of onbewust wordt in dit voorstel geen aandacht besteed aan het onderdeel: inzamelen oud papier. Ook in de toelichting op het raadsvoorstel wordt hierover met geen woord gerept. Dit voorstel betekent echter wel dat de

portefeuillehouder het inzamelen van het oud papier weg haalt bij verenigingen/scholen die dit tot nu toe doen.

Daarmee is het voorstel van de portefeuillehouder, geheel in tegenspraak met waar hij voor zegt te staan, een grote stap in de richting van de vergrijzing van de bevolking van de Gemeente Berkelland want het betekent dat alle inzamelende verenigingen/scholen financieel in zwaar weer komen en een goede kans hebben om om te vallen.

Wat is er dan nog aantrekkelijk aan deze gemeente? In ieder geval niets meer om de jeugd te binden.

Even een aantal feiten en vragen waarmee op geen enkele manier rekening is gehouden bij de beoordeling van het huidige systeem van oud papier verzamelen:

1. We praten over 26 verenigingen/scholen die direct financieel getroffen worden en dat betekent dat er ca 3300 vooral kinderen binnen deze gemeente de directe gevolgen kunnen gaan ondervinden van dit ondoordachte voorstel. Dit getal komt eigenlijk uit op ca 10.000 als je alleen al de ouders van die kinderen ook meetelt. Meneer de portefeuillehouder en u, gemeenteraad, realiseert u zich dat we hier praten over zo'n 25 % van de totale bevolking van de gemeente Berkelland die de dupe worden van uw voornemen?

De portefeuillehouder heeft een vooringenomen maar onjuist beeld over de huidige werkwijze van papierinzameling door verenigingen want:

2. Er is nooit in kaart gebracht welke witte vlekken er binnen de gemeente zijn waar het oud papier niet opgehaald wordt maar de portefeuillehouder noemt dat wel als argument om met de papierinzameling te stoppen. Een niet onderbouwde uitspraak.
3. Is er met de inzamelende verenigingen gesproken om tot een oplossing te komen voor het inzamelen van papier in de vermeende witte vlekken? Het antwoord heel simpel: nee!
4. Heeft de portefeuillehouder in kaart gebracht hoeveel verenigingen daadwerkelijk problemen hebben met het vinden van voldoende vrijwilligers voor de inzameling? Wederom: nee!

5. Waarom zijn niet alle verenigingen uitgenodigd voor de bijeenkomsten waar de portefeuillehouder een toelichting gegeven heeft? Ja, u hoort het goed, een toelichting! En dat is heel wat anders dan een overleg dat de gemeente aan de verenigingen al sinds november 2022 toegezegd heeft maar waar tot op de dag van vandaag door de gemeente geen enkel initiatief getoond is. Die stap slaat u gewoon over; u negeert de verenigingen!
6. De raad beslist en het college voert die besluiten van de gemeenteraad uit. Zo dicteert de wet. Het lijkt er nu op dat de portefeuillehouder op de plaats van de gemeenteraad gaat zitten om zijn plan door te voeren (zonder een deugdelijke onderbouwing zoals al eerder gezegd) en dat de gemeenteraad daar maar mee moet instemmen.
7. Hoe groot is exact het bedrag dat de verenigingen ophalen per periode? Dit is een fundamentele vraag bij het onderwerp waarover we het nu hebben en dat zal de portefeuillehouder toch zeker opgezocht hebben. Ik hoor graag het getal dat hierbij hoort alsook andere relevante argumenten.

Geachte leden van de raad: laat u niet overbluffen door een rammelend verhaal van de portefeuillehouder en zorg dat u éérst schriftelijk bevredigende antwoorden hebt op al uw vragen, inclusief de bovenstaande voordat u uw stem uitbrengt. Vooral schriftelijk om te voorkomen dat er ruimte is voor een selectief geheugen.

De tekst die ik hier gesproken heb zal ik u doen toekomen via email.

Ik dank u voor uw aandacht.